Interdisciplinary Academic and Research Journal, 5 (3), May-June 2025
Old ISSN 2774-0374: New ISSN 2985-2749
Website: https://so03.tci-thaijo.org/index.php/IARJ/index

Management Guidelines For Preventing School Dropout Under The Rayong Primary Educational Service Area Office 1

Panjira Areeratanachod and Jantarat Phutiariyawat
M.Ed., Srinakharinwirot University, Thailand
E-mail: Panjira_jean@hotmail.com, ORCID ID: https://orcid.org/0009-0001-8257-1434
E-mail: Jantaphu@gmail.com, ORCID ID: https://orcid.org/0009-0001-6094-0294
Received 25/10/2024 Revised 08/11/2024 Accepted 08/12/2024

Abstract

Background and Aims: The dropout problem among primary school students has a long-term impact on the education system, particularly in the Rayong Primary Educational Service Area Office 1, where dropout rates are notably high. This research aimed to 1) investigate the causes of student dropouts in this area and 2) propose preventive measures for student dropout in Rayong Primary Educational Service Area Office 1.

Methodology: This study employed a quantitative research method. Data were collected from a sample group of 300 individuals, including students, teachers, administrators, and educational personnel in the Rayong Primary Educational Service Area Office 1. The sample size was determined using Krejcie and Morgan's table and selected through stratified random sampling based on status, followed by simple random sampling proportional to the group size. The research instrument was a 5-point Likert scale questionnaire, with an internal consistency (IOC) value of 0.50 or above and a reliability score of 0.86.

Results: The findings revealed that the causes of student dropouts stem from multiple factors, including family issues, student-related factors, community and environmental factors, teachers, curriculum, and the school itself. The study also identified that effective dropout prevention requires comprehensive support in various areas, including student assistance, strengthening collaboration among schools, families, and communities, as well as financial and economic support for students.

Conclusion: The management strategies proposed for preventing student dropouts in the Rayong Primary Educational Service Area Office 1 can be applied to enhance the efficiency of dropout prevention measures. These strategies focus on providing support to students, fostering collaboration between schools, families, and communities, continuous student assistance, financial aid, and addressing specific issues of at-risk groups.

Keywords: Management Guidelines; Student Dropout; Rayong Primary Educational Service Area Office 1

Citation: Areeratanachod, P., & Phutiariyawat , J. (2025). Management Guidelines For Preventing School Dropout Under The Rayong Primary Educational Service Area Office 1. Interdisciplinary Academic and Research Journal, 5 (3), 383-402; DOI: https://doi.org/10.60027/iarj.2025.282856

Interdisciplinary Academic and Research Journal, 5 (3), May-June 2025
Old ISSN 2774-0374: New ISSN 2985-2749
Website: https://so03.tci-thaijo.org/index.php/IARJ/index

แนวทางการบริหารจัดการเพื่อป้องกันการออกกลางคันของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1

ปัญจิรา อารีย์รัตนโชติ และ จันทรัศม์ ภูติอริยวัฒน์
กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

บทคัดย่อ

ภูมิหลังและวัตถุประสงค์: ปัญหาการออกกลางคันของนักเรียนประถมศึกษาเป็นปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อระบบการศึกษาในระยะยาว โดยเฉพาะในพื้นที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยองเขต 1 ที่พบการออกกลางคันของนักเรียนอยู่ในระดับสูง การวิจัยครั้งนี้จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสาเหตุการออกกลางคันของนักเรียนในพื้นที่ดังกล่าว และ 2) เสนอแนวทางการบริหารจัดการเพื่อป้องกันการออกกลางคันของนักเรียนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ระเบียบวิธีการวิจัย: การวิจัยนี้ใช้ระเบียบวิธีเชิงปริมาณ โดยเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่ประกอบด้วยนักเรียน ครู ผู้บริหาร และบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาในพื้นที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยองเขต 1 รวมจำนวน 300 คน ซึ่งกำหนดขนาดตัวอย่างตามตารางเครจซี่และมอร์แกน และทำการสุ่มแบบแบ่งชั้นตามสถานภาพ และสุ่มตัวอย่างอย่างง่ายตามสัดส่วน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือแบบสอบถามประมาณค่า 5 ระดับ โดยมีค่า IOC ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ 0.86

ผลการวิจัย: ผลการวิจัยพบว่าสาเหตุของการออกกลางคันของนักเรียนแบ่งออกเป็นหลายปัจจัย ได้แก่ ปัจจัยด้านครอบครัว ด้านนักเรียนเอง ด้านชุมชนและสิ่งแวดล้อม ด้านครู ด้านหลักสูตร และด้านสถานศึกษาตามลำดับ นอกจากนี้ ผลการวิจัยยังชี้ให้เห็นว่า การป้องกันการออกกลางคันจำเป็นต้องมีการพัฒนาและสนับสนุนในหลายด้าน อาทิ การดูแลช่วยเหลือนักเรียน การเสริมสร้างความร่วมมือระหว่างโรงเรียน ครอบครัวและชุมชน รวมถึงการจัดการด้านทุนการศึกษาและการสนับสนุนทางเศรษฐกิจ

สรุปผล: แนวทางการบริหารจัดการเพื่อป้องกันการออกกลางคันของนักเรียนในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยองเขต 1 สามารถนำไปปรับใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการดูแลและป้องกันการออกกลางคันอย่างครอบคลุม โดยเน้นที่การสนับสนุนผู้เรียน การเสริมสร้างความร่วมมือระหว่างครอบครัวและชุมชน การดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างต่อเนื่อง การจัดทุนการศึกษาและความช่วยเหลือทางเศรษฐกิจ รวมถึงการจัดการปัญหาเฉพาะกลุ่มเสี่ยง

คำสำคัญ: การออกกลางคัน; การป้องกันการออกกลางคัน แนวทางการบริหารจัดการ; การออกกลางคันของนักเรียน; สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

บทนำ

การศึกษาเป็นฟันเฟืองที่สำคัญในการพัฒนาประเทศ การเข้าถึงการศึกษาอย่างทั่วถึงจะช่วยยกระดับความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ ปิดช่องว่างทางสังคม สร้างความเป็นธรรม และลดความเหลื่อมล้ำในทุกมิติ เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนเป้าหมายที่ 4 มุ่งสร้างหลักประกันว่าทุกคนสามารถเข้าถึงและสำเร็จการศึกษามีการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างครอบคลุมและเท่าเทียม และสนับสนุนโอกาสในการเรียนรู้ตลอดชีวิต ภายในปี พ.ศ. 2573 ประกอบกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 หมวดที่ 5 หน้าที่ของรัฐ ตามมาตรา 54 กำหนดให้รัฐต้องดำเนินการให้เด็กทุกคนได้รับการศึกษาเป็นเวลาสิบสองปี ตั้งแต่ก่อนวัยเรียนจนจบการศึกษาภาคบังคับอย่างมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย รัฐต้องดำเนินการให้ประชาชนได้รับการศึกษาตามความต้องการในระบบต่าง ๆ รวมทั้งส่งเสริมให้มีการเรียนรู้ตลอดชีวิต และจัดให้มีการร่วมมือกันระหว่างรัฐ

Citation: Areeratanachod, P., & Phutiariyawat , J. (2025). Management Guidelines For Preventing School Dropout Under The Rayong Primary Educational Service Area Office 1. Interdisciplinary Academic and Research Journal, 5 (3), 383-402; DOI: https://doi.org/10.60027/iarj.2025.282856

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และภาคเอกชนในการจัดการศึกษาทุกระดับ สะท้อนผ่านแนวคิดการจัดการศึกษาตามแผนการศึกษาแห่งชาติ ยึดหลักสำคัญในการจัดการศึกษา ประกอบด้วย หลักการจัดการศึกษาเพื่อปวงชน (Education for All) หลักการจัดการศึกษาเพื่อความเท่าเทียมและทั่วถึง (Inclusive Education) หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (Sufficiency Economy) และหลักการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนของสังคม (All for Education) อีกทั้งยึดตามเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals : SDGs 2030)

ความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศภายใต้ระบบการแข่งขันที่เสรีและไร้พรมแดนได้สร้างความเหลื่อมล้ำให้เกิดขึ้นในสังคม จากรายงานการวิจัยของศิริกัญญา ตันสกุล และคณะ (2557) พบว่าความเหลื่อมล้ำของรายได้ประชากรในกลุ่มคนรวยและกลุ่มคนยากจนของไทยมีช่องว่างมากขึ้น ส่งผลให้เกิดความเหลื่อมล้ำในโอกาสทางการศึกษา อีกทั้งรัฐไม่สามารถจัดสรรโอกาสและให้บริการทางการศึกษาแก่ประชาชนอย่างทั่วถึง และไม่สามารถเข้าถึงกลุ่มตัวอย่างที่มีความต้องการจำเป็นได้อย่างครอบคลุมและครบถ้วนซึ่งเป็นผลจากความเหลื่อมล้ำในการจัดสรรทรัพยากรประกอบกับความแตกต่างทางด้านสถานะทางเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน ยิ่งก่อให้เกิดความได้เปรียบเสียเปรียบบนการเข้าถึงบริการการศึกษาที่มีคุณภาพมาตรฐาน และนำไปสู่การสร้างความเหลื่อมล้ำในโอกาสและความเสมอภาคทางการศึกษามากยิ่งขึ้น สะท้อนให้เห็นได้จากคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในแต่ละช่วงชั้นที่มีความแตกต่างกันระหว่างสถานศึกษาขนาด และที่ตั้งของสถานศึกษา และสถานะทางเศรษฐกิจและสังคมของผู้เรียน และปัญหาอื่น ๆ เช่น เด็กมีพัฒนาการที่ไม่สมวัย อัตราการออกกลางคันของผู้เรียน ปัญหายาเสพติด และการใช้ความรุนแรง เป็นต้น จึงเป็นหน้าที่ของรัฐในการเพิ่มโอกาสและความเสมอภาคในการเข้าถึงการศึกษาของผู้เรียนทุกกลุ่มตัวอย่างเพื่อลดความเหลื่อมล้ำ

สวนทางกับความต้องการกำลังคนภายในประเทศ ภายใต้เศรษฐกิจและสังคมของประเทศไทยที่มีสภาวการณ์วิกฤตสังคมสูงวัย ทำให้เกิดปัญหาการขาดแคลนแรงงานในประเทศ และการเคลื่อนย้ายแรงงานต่างด้าวมากขึ้น ดังนั้น การพัฒนาประเทศให้มีความเจริญเติบโตด้านเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่องจำเป็นต้องเตรียมกำลังคนให้มีสมรรถนะเพื่อสร้างผลิตภาพ (Productivity) ที่สูงขึ้นการจัดการศึกษาจึงต้องวางแผนและพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศให้มีทักษะและสมรรถนะสูง โดยเฉพาะเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกที่มีแนวโน้มของความต้องการกำลังคนที่จะเพิ่มขึ้นตามจำนวนสถานประกอบการที่จะเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องจากนโยบายการพัฒนาพื้นที่ของรัฐบาล ซึ่งสามารถสะท้อนความต้องการกำลังคนที่จะเพิ่มขึ้นตามแนวโน้มดังกล่าว โดยผลการประมาณการกำลังคนจากผลการศึกษา ได้แสดงให้เห็นว่ากำลังคนหรือกำลังแรงงานในพื้นที่จะเพิ่มขึ้นเฉลี่ยปีละ 108,853 คน ในช่วงปี 2561-2564 ขณะที่การจ้างงานในพื้นที่จะเพิ่มขึ้นเฉลี่ยปีละ 130,431 คนในช่วงเวลาเดียวกัน ซึ่งเป็นการสะท้อนความไม่เพียงพอของแรงงานในพื้นที่ในการตอบสนองต่อความต้องการจ้างงานเหล่านั้น สอดคล้องกับผลการวิจัยจากการวิเคราะห์การประมาณความต้องการแรงงานในพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกในช่วง พ.ศ. 2561-2570 โดยกระทรวงแรงงานพบว่า ในระยะเวลา 10 ปี จะมีการจ้างงานเพิ่มขึ้นประมาณ 191,119 คน โดยที่กลุ่มที่จะมีการจ้างงานมากที่สุดคือ กลุ่มวิชาชีพหรือกำลังคนระดับอาชีวศึกษา ซึ่งจะมีการจ้างงานเพิ่มขึ้นถึง 83,184 คน และกลุ่มกำลังคนวุฒิปริญญาตรีที่จะมีการจ้างงานเพิ่มขึ้น 62,980 คน (สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2560)

อย่างไรก็ตามการจัดทำตัวชี้วัดทางการศึกษาระดับจังหวัดของประเทศไทย โดยสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2565) พบว่า การจัดการศึกษาภาคบังคับในระดับประถมศึกษาของจังหวัดระยอง มีอัตราการเข้าเรียนสุทธิ อยู่ที่ร้อยละ 91.83 โดยมีร้อยละของเด็กที่ไม่ได้รับการศึกษาร้อยละ 7.54 อัตราส่วนเด็กต่างถิ่นที่

Citation:
Areeratanachod, P., & Phutiariyawat , J. (2025). Management Guidelines For Preventing School Dropout Under The Rayong Primary Educational Service Area Office 1. Interdisciplinary Academic and Research Journal, 5 (3), 383-402; DOI: https://doi.org/10.60027/iarj.2025.282856

เข้ามาเรียน ต่อ นักเรียน 1,000 คน อยู่ที่ 241.32 และอัตราส่วนเด็กต่างชาติที่เข้ามาเรียน ต่อ นักเรียน 1,000 คน อยู่ที่ร้อยละ 43.69 โดยจากการสำรวจของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง พบว่า มีจำนวนนักเรียนด้อยโอกาสในปีการศึกษา 2566 จำนวน 17,284 คน และเด็กยากจนจำนวน 17,188 คน และสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดระยอง (2566) ได้ทำดัชนีทางการศึกษาจังหวัดระยอง ด้านการเข้าถึงโอกาสทางการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ภาพรวมทั้งจังหวัด พบว่า ผู้เรียนเข้าถึงโอกาสทางการศึกษา คิดเป็นร้อยละ 104.12 โดยสัดส่วนนักเรียนระดับ มัธยมศึกษาตอนต้น เทียบกับประชากรกลุ่มอายุ 6 - 11 ปี เข้าถึงโอกาสทางการศึกษาสูงสุด คิดเป็นร้อยละ 118.94 รองลงมา คือ นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เทียบกับประชากรกลุ่มอายุ 12-14 ปี เข้าถึงโอกาส ทางการศึกษา คิดเป็นร้อยละ 114.77 และนักเรียนระดับก่อนประถมศึกษา เทียบกับประชากรกลุ่มอายุ 3-5 ปี เข้าถึงโอกาสทางการศึกษาน้อยสุด คิดเป็นร้อยละ 110.12 และสาเหตุที่ผู้เรียน กลุ่มอายุ 3-5 ปี, 6-11 ปี, 12-14 ปี และ 15-17 ปี เข้าถึงโอกาสทางการศึกษา เกินร้อยละ 100 เนื่องมาจากประชากรแฝงที่ย้ายถิ่นฐานเข้ามา ทำงานในจังหวัดระยอง แม้ว่าในระยะที่ผ่านมา การเข้าถึงการศึกษาและสำเร็จการศึกษาของคนไทยมีแนวโน้มสูงขึ้น โดยสัดส่วนเด็กที่เข้าศึกษาในระดับปฐมวัยที่เพิ่มขึ้นจากร้อยละ 84.7 ในปี 2559 เป็นร้อยละ 86.3 ในปี 2562 และในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาตอนต้นมีสัดส่วนผู้สำเร็จการศึกษาเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 91.8 และร้อยละ 90.1 ในปี 2559 เป็นร้อยละ 98.2 และร้อยละ 96.9 ในปี 2562 ตามลำดับ เนื่องมาจากกระทรวงศึกษาธิการและหน่วยงานทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาของประเทศไทยดำเนินนโยบายการขยายโอกาสทางการศึกษาและการส่งเสริมด้านการศึกษาแก่นักเรียนทั่วทุกภูมิภาคของประเทศไทย แต่ข้อเท็จจริงปรากฏว่า ถึงแม้ว่าอัตราการออกกลางคันของนักเรียนทั้งประเทศไทยมีแนวโน้มลดลง แต่ประเทศไทยยังประสบปัญหานักเรียนตัดสินใจออกกลางคันจากโรงเรียน สาเหตุส่วนใหญ่เกิดจากปัญหาการอพยพตามผู้ปกครองปัญหาการปรับตัวและปัญหาครอบครัว (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560) จากผลกระทบหลังวิกฤติโควิด 19 ทำให้ปัญหาการออกกลางคัน กลายเป็นปัญหาต่อเนื่องและคาดว่าจะคงอยู่ต่อไป โดยระดับมัธยมศึกษาตอนต้นมีอัตราการออกกลางคันลดลงมากที่สุด โดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2566) สำรวจพบว่าเด็กไทยตกหล่น หลุดออกจากระบบการศึกษามากถึง 238,707 คน สาเหตุสำคัญนอกจากสถานการณ์การแพร่ระบาดโควิด-19 แล้ว ยังพบว่าเด็กส่วนใหญ่มีฐานะยากจน มีปัญหาด้านค่าใช้จ่าย ครอบครัวหย่าร้าง ขาดแคลนอุปกรณ์การเรียน ทำให้เรียนไม่ทัน จึงหยุดเรียน ประกอบกับผู้ปกครองพาเด็กไปทำงานรับจ้าง ส่งผลกระทบต่อการติดตามตัวเด็ก ทำให้ไม่ได้เรียนหนังสือต่อสอดคล้องกับการสำรวจสถานการณ์นักเรียนยากจนพิเศษในระดับการศึกษาภาคบังคับ (อนุบาล – ม.3) ตั้งแต่ปีการศึกษา 2563-2565 พบว่า มีนักเรียนยากจนพิเศษเพิ่มจำนวนขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยมีปัจจัยสำคัญมาจากผลกระทบทางเศรษฐกิจอันเนื่องมาจากมาตรการป้องกันต่าง ๆ และอัตราเงินเฟ้อที่เพิ่มสูงขึ้น โดยพบภาวะยากจนเฉียบพลันของประชากรและรายได้ต่อครัวเรือนที่ลดลงต่อเนื่อง (กองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา, ออนไลน์) ทำให้มีความจำเป็นที่จะต้องสร้างแนวทางการบริการจัดการต่อการดำเนินกิจกรรมของสถานศึกษาทุกระดับ เนื่องจาก การบริหารจัดการเป็นการวางแผนซึ่งส่วนที่มีไว้กำหนดทิศทางว่าต่อจากนี้จะบริหารจัดการองค์กรไปในทางไหน และ เป็นกระบวนการบริหารที่สามารถถ่ายทอดความรู้ นำไปประยุกใช้เพื่อก่อให้เกิดประโยชน์ รวมทั้งเป็นการเรียนรู้ในการปรับตัวเพื่อให้ทันต่อความเปลี่ยนแปลงในการตอบสนองความต้องการของผู้บริหารสถานศึกษา ครู และนักเรียน ในการนำแนวคิดทฤษฎีมาใช้ในสถานศึกษานั้นขึ้นอยู่กับบริบทของสถานศึกษาที่จะเลือก และประยุกต์ให้เข้ากับสถานศึกษของตนเอง เพื่อทำให้เกิดการบริหารจัดการสถานศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล (พระมหาดนัย ปมฑฒโน (ศรีจันทร์), 2557)

Citation:
Areeratanachod, P., & Phutiariyawat , J. (2025). Management Guidelines For Preventing School Dropout Under The Rayong Primary Educational Service Area Office 1. Interdisciplinary Academic and Research Journal, 5 (3), 383-402; DOI: https://doi.org/10.60027/iarj.2025.282856

จากเหตุผลที่กล่าวมาในเบื้องต้นผู้วิจัยเห็นว่า ปัญหาการออกกลางคันจากโรงเรียนของนักเรียนเป็นปัญหาสำคัญในด้านการศึกษาของประเทศไทย เนื่องจากการออกกลางคันจากโรงเรียนของนักเรียนก่อให้เกิดผลเสียอย่างมากต่อนักเรียน ทำให้นักเรียนขาดโอกาสได้รับการศึกษาที่ดีมีคุณภาพและขาดโอกาสในการสะสมทุนมนุษย์อันจะเป็นประโยชน์ต่อตนเองในอนาคต รวมทั้งยังส่งผลเสียทำให้ประเทศไทยขาดทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณภาพเพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศให้มีความเจริญก้าวหน้าอย่างมั่นคง ดังนั้นผู้วิจัยจึงต้องการเสนอแนวทางการบริหารจัดการเพื่อป้องกันการออกกลางคันของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 ผู้วิจัยคาดหวังว่างานวิจัยนี้จะเป็นประโยชน์ต่อการแก้ไขปัญหาการลาออกจากโรงเรียนของนักเรียนในประเทศไทยของรัฐบาลและหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยงข้องกับการศึกษาในอนาคต

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสาเหตุการออกกลางคันของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1
2. เพื่อเสนอแนวทางการบริหารจัดการเพื่อป้องกันการออกกลางคันของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1

การทบทวนวรรณกรรม

นิธิศ ธรรมแสงอดิภา และอเนกพล เกื้อมา (2561) ศึกษาปัจจัยการออกกลางคันและการย้ายถิ่นของนักเรียน โดยพบว่าปัจจัยสำคัญที่ทำให้นักเรียนออกจากระบบการศึกษา ได้แก่ ปัญหาฐานะทางเศรษฐกิจ ความรุนแรงในโรงเรียน และความไม่ดึงดูดใจของการเรียน นอกจากนี้ยังมีการย้ายถิ่นเพื่อไปทำงาน แนวทางการปรับตัวในการเป็นแรงงานคือการรับความช่วยเหลือจากเครือข่ายในชุมชน

ประทีป เนตรพุกกณะ (2562) ศึกษาการพัฒนาการแก้ปัญหาการออกกลางคันของนักเรียนโรงเรียนเกาะพะงัน โดยพบว่านักเรียนที่ออกกลางคันมาจากปัญหาส่วนตัว ครอบครัว และโรงเรียน การแก้ไขเน้นการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ครูที่ปรึกษา และการประสานงานกับหน่วยงานภายนอกเพื่อช่วยติดตามนักเรียนที่มีแนวโน้มจะออกกลางคัน

สาวิตรี สะอาดเทียน (2562) ศึกษาสาเหตุการออกกลางคันของนักศึกษาวิชาสังคมวิทยา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ โดยพบว่าสาเหตุหลักมาจากปัญหาครอบครัว สภาพแวดล้อม และหลักสูตรการเรียนการสอน แนวทางแก้ไขปัญหาการออกกลางคันรวมถึงการจัดกิจกรรมเสริมสร้างความรักในสถาบันและสร้างความร่วมมือกับหน่วยงานภายนอก

พัฒนโชค ชูไทย (2563) ได้ศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการลาออกจากโรงเรียนของนักเรียนในประเทศไทย โดยวิเคราะห์ผ่านแบบจำลองโพรบิท ผลการศึกษาชี้ว่าปัจจัยที่เพิ่มโอกาสการลาออกจากโรงเรียน ได้แก่ เพศชาย อายุที่มากขึ้นของนักเรียน การทำงานโดยไม่ได้รับค่าตอบแทนที่บ้าน การทำงานควบคู่กับการเรียนในระดับประถมศึกษา จำนวนชั่วโมงทำงานที่ได้รับค่าตอบแทน จำนวนสมาชิกในครัวเรือน การอาศัยในเขตเทศบาลในระดับมัธยมศึกษา และการอาศัยในภาคเหนือในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในขณะเดียวกันปัจจัยที่ลดโอกาสการลาออก ได้แก่ อายุที่มากขึ้นในระดับมัธยมศึกษา การอาศัยในเขตเทศบาลในระดับประถมศึกษา และสัดส่วนโรงเรียนต่อจำนวนประชากรในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา งานวิจัยนี้แนะนำให้รัฐบาลเพิ่มจำนวนโรงเรียนในแต่ละจังหวัดและเพิ่มงบประมาณสนับสนุนการศึกษา เช่น นโยบายเรียนฟรี 15 ปี และกองทุนให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา เพื่อลดอัตราการลาออกของนักเรียน

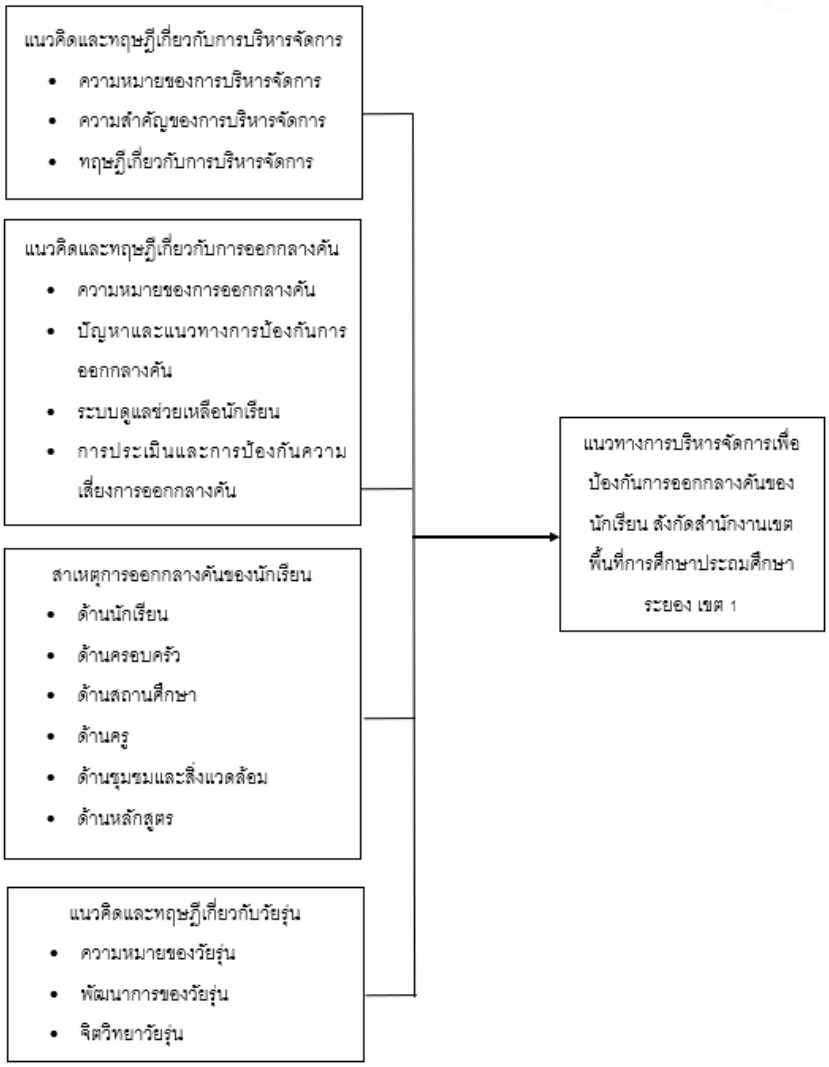
Citation:
Areeratanachod, P., & Phutiariyawat , J. (2025). Management Guidelines For Preventing School Dropout Under The Rayong Primary Educational Service Area Office 1. Interdisciplinary Academic and Research Journal, 5 (3), 383-402; DOI: https://doi.org/10.60027/iarj.2025.282856

Interdisciplinary Academic and Research Journal, 5 (3), May-June 2025
Old ISSN 2774-0374: New ISSN 2985-2749
Website: https://so03.tci-thaijo.org/index.php/IARJ/index

จิรวัฒน์ แสงคุณธรรม และ สนั่น ประจงจิตร (2566) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับการออกกลางคันของนักเรียนอาชีวศึกษาในจังหวัดชลบุรี โดยพบว่าปัญหาหลักของการลาออกกลางคัน ได้แก่ การแบ่งเวลาเรียนที่ไม่เหมาะสม ปัญหาเศรษฐกิจของครอบครัว ภาระงานที่ได้รับจากครูมากเกินไป และระยะทางการเดินทางไปโรงเรียน แนวทางแก้ไขที่แนะนำประกอบด้วย การสร้างวินัยในการจัดสรรเวลาให้แก่นักเรียน การปรับการสอนให้ทันสมัยและมอบหมายงานอย่างเหมาะสม การส่งเสริมการประสานงานระหว่างครอบครัวและโรงเรียน และการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนที่เอื้อต่อการศึกษา รวมถึงการให้ความยืดหยุ่นในข้อบังคับ

กรอบแนวคิดการวิจัย

ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวทางการบริหารจัดการเพื่อป้องกันการออกกลางคันของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 โดยอ้างอิงจาก 1)แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารจัดการ 2)แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการออกกลางคัน 3)สาเหตุการออกกลางคันของนักเรียน 4)แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับวัยรุ่น เพื่อนำประยุกต์ใช้เป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยโดยมีรายละเอียดดังนี้

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย เรื่องแนวทางการบริหารจัดการเพื่อป้องกันการออกกลางคันของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1

Citation:
Areeratanachod, P., & Phutiariyawat , J. (2025). Management Guidelines For Preventing School Dropout Under The Rayong Primary Educational Service Area Office 1. Interdisciplinary Academic and Research Journal, 5 (3), 383-402; DOI: https://doi.org/10.60027/iarj.2025.282856

ระเบียบวิธีการวิจัย

การวิจัยเรื่อง แนวทางการบริหารจัดการเพื่อป้องกันการออกกลางคันของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสาเหตุการออกกลางคันของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 2) เพื่อเสนอแนวทางการบริหารจัดการเพื่อป้องกันการออกกลางคันของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 ประกอบด้วยวิธีการดำเนินการวิจัย 2 ระยะดังนี้

ระยะที่ 1 การศึกษาสาเหตุการออกกลางคันของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1

ระยะที่ 2 ศึกษาแนวทางการบริหารจัดการเพื่อป้องกันการออกกลางคันของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1

รายละเอียดแต่ละขั้นตอนของวิธีดำเนินการวิจัย มีดังต่อไปนี้

ระยะที่ 1 การศึกษาสาเหตุการออกกลางคันของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1

ผู้วิจัยใช้รูปแบบการวิจัยเชิงปริมาณ ศึกษาสาเหตุการออกกลางคันของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1

1. การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ ผู้บริหาร ครู และนักเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 ปีการศึกษา 2566 จำนวนทั้งสิ้น 114 โรงเรียน โดยมีผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 100 คน ครู จำนวน 2,222 คน นักเรียน จำนวน 18,383 คน ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1, 2566)

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง คือ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเชิงปริมาณได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูและนักเรียนสังกัดสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 ปีการศึกษา 2566 โดยการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามแนวคิดของKrejcie & Morgan (1970) โดยการเทียบตารางและบัญญัติไตรยางค์ได้จำนวน 300 คน และใช้สถานภาพเป็นชั้น (Strata) ใช้วิธีการคัดเลือกแบบกำหนดโควต้า (Quota Selection) จากนั้นสุ่มตัวอย่างอย่างง่ายตามสัดส่วน (Proportion Size)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับสาเหตุการออกกลางคันของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามปัจจัยส่วนบุคคล มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามถึงสาเหตุ มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ของลิเคิร์ท (Likert’s Rating Scale) โดยกำหนดน้ำหนักคะแนนของแบบสอบถามดังนี้ (Best & Kahn, 1998: 247)

5 หมายถึง ระดับสาเหตุของปัญหาการออกกลางคันของนักเรียนอยู่ในระดับ มากที่สุด

4 หมายถึง ระดับสาเหตุของปัญหาการออกกลางคันของนักเรียนอยู่ในระดับ มาก

Citation:
Areeratanachod, P., & Phutiariyawat , J. (2025). Management Guidelines For Preventing School Dropout Under The Rayong Primary Educational Service Area Office 1. Interdisciplinary Academic and Research Journal, 5 (3), 383-402; DOI: https://doi.org/10.60027/iarj.2025.282856

3 หมายถึง ระดับสาเหตุของปัญหาการออกกลางคันของนักเรียนอยู่ในระดับ ปานกลาง

2 หมายถึง ระดับสาเหตุของปัญหาการออกกลางคันของนักเรียนอยู่ในระดับ น้อย

1 หมายถึง ระดับสาเหตุของปัญหาการออกกลางคันของนักเรียนอยู่ในระดับ น้อยที่สุด

จากนั้นนำคะแนนเฉลี่ยของความคิดเห็นมาแปลความหมาย โดยการแปลความหมายนี้จะใช้แบบอิงเกณฑ์ (criterion reference) โดยมีคะแนนตั้งแต่ 1.00 ถึง 5.00

3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยตามแนวคิด ทฤษฎี โดยมีรายละเอียดตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1) กำหนดวัตถุประสงค์ในการสร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับสาเหตุการออกกลางคันของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 ซึ่งได้มาจากการศึกษาทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2) ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการออกกลางคันของนักเรียน

3) กำหนดนิยามศัพท์เฉพาะจากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง ซึ่งผู้วิจัยได้นำมาเขียนนิยามศัพท์เฉพาะตามลักษณะที่ต้องการวัด

4) ดำเนินการสร้างแบบสอบถามสาเหตุการออกกลางคันของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 จำนวน 2 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 แบบสอบถามปัจจัยส่วนบุคคล มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) และตอนที่ 2 แบบสอบถามถึงสาเหตุ มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) โดยการเขียนข้อคำถามให้มีความครอบคลุมตามตัวแปรที่ได้ศึกษาจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และนำเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อปรับแก้ไขก่อนนำไปใช้เก็บข้อมูล

5) นำแบบสอบถามที่มีคุณภาพแล้วไปจัดพิมพ์เป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์เพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1) ผู้วิจัยขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒส่งไปยังผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อติดต่อขออนุญาตเก็บข้อมูลออนไลน์และขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามออนไลน์ของผู้บริหารสถานศึกษา ครู และนักเรียนในสถานศึกษานั้น

2) ผู้วิจัยนำแบบสอบถามออนไลน์พร้อมหนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยส่งไปยังกลุ่มตัวอย่างผ่านช่องทางออนไลน์ จำนวน 300 ชุด

3) ผู้วิจัยตรวจสอบและคัดแยกแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์เพื่อนำแบบสอบถามที่ได้รับเข้าสู่กระบวนการลงรหัส จัดระบบข้อมูล วิเคราะห์หาค่าสถิติเพื่อทำการทดสอบสมมติฐานและเขียนรายงานผลการวิจัย

5. การจัดกระทำและวิเคราะห์ข้อมูล

หลังจากการรวบรวมแบบสอบถามเรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยได้จัดทำและดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1) ตรวจสอบข้อมูล (Editing) ผู้วิจัยได้ทำการตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์ของการตอบแบบสอบถาม โดยทำการแยกแบบสอบถามที่ไม่สมบูรณ์ออก

2) ลงรหัส (Coding) นำเสนอแบบสอบถามที่ถูกต้องเรียบร้อยแล้วมาลงรหัสตามที่ได้กำหนดรหัสไว้ล่วงหน้า

Citation: Areeratanachod, P., & Phutiariyawat , J. (2025). Management Guidelines For Preventing School Dropout Under The Rayong Primary Educational Service Area Office 1. Interdisciplinary Academic and Research Journal, 5 (3), 383-402; DOI: https://doi.org/10.60027/iarj.2025.282856

3) การประมวลผลข้อมูล (Processing) เชิงปริมาณ โดยนำข้อมูลที่ลงรหัสแล้วนำมาทำการบันทึกโดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์เพื่อการประมวลผลข้อมูล ซึ่งใช้โปรแกรมสถิติสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ (Statistic Package for Social Sciences หรือ SPSS) เพื่อทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Analysis) ดังนี้

แบบสอบถามส่วนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับแบบสอบถามปัจจัยส่วนบุคคล โดยใช้ค่าสถิติความถี่ (Frequencies) ร้อยละ (Percentage)

แบบสอบถามส่วนที่ 2 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสาเหตุการออกกลางคันของนักเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 โดยใช้ค่าสถิติความถี่ (Frequencies) ร้อยละ (Percentage)

6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากกลุ่มตัวอย่าง ด้วยระเบียบวิธีการทางสถิติ โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ ในการวิเคราะห์ข้อมูล มีขั้นตอนดังต่อไปนี้

1) สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

(1) การแจกแจงความถี่ (Frequency)

(2) ค่าร้อยละ (Percentage)

(3) ค่าเฉลี่ย (Mean)

(4) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ระยะที่ 2 แนวทางการบริหารจัดการเพื่อป้องกันการออกกลางคันของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1

ผู้วิจัยนำผลการศึกษาจากสาเหตุการออกกลางคันของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 มาจัดทำแนวทางการบริหารจัดการเพื่อป้องกันการออกกลางคันของนักเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. การกำหนดผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

ผู้ให้ข้อมูล แนวทางการบริหารจัดการเพื่อป้องกันการออกกลางคันของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 ประกอบด้วย ผู้ทรงคุณวุฒิ 5 ท่าน โดยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยมีเกณฑ์การคัดเลือกผู้ให้ข้อมูล ดังนี้

1) ผู้บริหารสถานศึกษาที่อยู่ในตำแหน่งมามากกว่า 5 ปี ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 จำนวน 2 ท่าน

2) ครู วิทยฐานะชำนาญการขึ้นไป ซึ่งทำหน้าที่หัวหน้างานกิจการนักเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 จำนวน 2 ท่าน

3) ผู้บริหารในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 จำนวน 1 ท่าน

2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1) ผู้วิจัยนำข้อมูลจากกการศึกษา สาเหตุการป้องกันการออกกลางคันของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 ในระยะที่ 1 มาเป็นข้อมูลและประเด็นในการสัมภาษณ์ในแบบสัมภาษณ์

2) จัดทำแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง เพื่อแนวทางการบริหารจัดการเพื่อป้องกันการออกกลางคันของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 และ นำเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา

Citation: Areeratanachod, P., & Phutiariyawat , J. (2025). Management Guidelines For Preventing School Dropout Under The Rayong Primary Educational Service Area Office 1. Interdisciplinary Academic and Research Journal, 5 (3), 383-402; DOI: https://doi.org/10.60027/iarj.2025.282856

เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมด้านภาษา ความครอบคลุมของเนื้อหา ตลอดจนพิจารณาถึงความเหมาะสมทั่วไป

3) ปรับปรุง แก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาแล้วนำไปเก็บข้อมูล

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

1) ผู้วิจัยขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อขอความอนุเคราะห์จากผู้ให้ข้อมูล แนวทางการบริหารจัดการเพื่อป้องกันการออกกลางคันของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1

2) เก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ เกี่ยวกับแนวทางการบริหารจัดการเพื่อป้องกันการออกกลางคันของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1และนำไปวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

4. การจัดกระทำและวิเคราะห์ข้อมูล

1) การวิเคราะห์ แนวทางการบริหารจัดการเพื่อป้องกันการออกกลางคันของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 จากแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้างใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis)

2) สรุปแนวทางการบริหารจัดการเพื่อป้องกันการออกกลางคันของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 จากผลการวิเคราะห์

โดยใช้วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลของ Colaizzi (1978) มีการดำเนินการ 7 ขั้นตอน ดังนี้

1. อ่านบทสัมภาษณ์ที่ถอดความจากเครื่องบันทึกเสียงและการบันทึกภาคสนามแล้วมาพิจารณาหลาย ๆ ครั้ง เพื่อให้เข้าใจ ความรู้สึกของผู้ให้ข้อมูลอย่างแท้จริง (Read all Protocols to Acquire a Feeling for Thern)

2. ทบทวนแต่ละข้อความในทุกหน้าอย่างถ่องแท้เพื่อดูนัยสำคัญของเนื้อเรื่อง (Review each protocol and extract significant statements.)

3. ทำความเข้าใจตามนัยสำคัญของเนื้อหา (Spell Out Meaning of Each Significant Statement) และกำหนดความหมาย (Formulate Meanings)

4. นำข้อความหรือประโยคที่มีความหมายเหมือนหรือใกล้เคียงกันมาไว้กลุ่มเดียวกันกำหนดความหมายของกลุ่มคำที่เป็นประเด็นหลัก โดยมีรหัสข้อมูลกำกับทุกข้อความหรือประโยคแล้วจึงตั้งคำสำคัญ (Organization the Formulated Meanings Into Clusters of Themes)

5. รวบรวมผลลัพธ์ที่ได้จากปรากฏการณ์ที่ศึกษาและอธิบายหรือบรรยายอย่างละเอียดถี่ถ้วน (Integrate Results into an Exhaustive Description of the Phenomenon Under Study) ซึ่งในขั้นตอนนี้ต้องพยายามตัดข้อมูลหรือหัวข้อที่ไม่จำเป็นออก

6. เขียนบรรยายค้นพบอย่างละเอียด และอธิบายปรากฏการณ์ส่วนที่ยังกำกวมให้มีความชัดเจนเท่าที่จะเป็นไปได้ พร้อมทั้งยกตัวอย่างคำพูด ประกอบคำหลักสำคัญที่ได้ เพื่อแสดงความชัดเจนของปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้น (Formulate An Exhaustive Description of the Phenomenon Under Study in as Unequivocal a Statement of Identification as Possible)

7. นำข้อค้นพบที่ได้จากการศึกษาย้อนกลับ ไปที่ผู้ให้ข้อมูลเพื่อตรวจสอบความถูกต้อง (Ask Participants About the Findings Thus Tar as a Find Validating Step) เพื่อให้ได้ข้อสรุปสุดท้ายที่

Citation:
Areeratanachod, P., & Phutiariyawat , J. (2025). Management Guidelines For Preventing School Dropout Under The Rayong Primary Educational Service Area Office 1. Interdisciplinary Academic and Research Journal, 5 (3), 383-402; DOI: https://doi.org/10.60027/iarj.2025.282856

สมบูรณ์และเป็นข้อค้นพบจากการให้ข้อมูลจริงของผู้ให้ข้อมูล จากนั้นนำข้อมูลที่ได้มาตรวจสอบกับคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์อีกครั้ง

ผลการวิจัย

ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล แนวทางการบริหารจัดการเพื่อป้องกันการออกของนักเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิจัยตามระยะการวิจัย ดังนี้

1. ผลการศึกษาสาเหตุการออกกลางคันของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1

2. ผลการศึกษาแนวทางการบริหารจัดการเพื่อป้องกันการออกกลางคันของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอข้อมูล

ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันในการสื่อความหมายในส่วนที่เป็นค่าสถิติในการวิเคราะห์ ผู้วิจัยจึงได้กำหนดความหมายของสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

$\overline{x}$ แทน ค่าคะแนนเฉลี่ย

S.D แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

n แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

2.1 ผลการศึกษาสาเหตุการออกกลางคันของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1

1) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

ในการศึกษาสาเหตุการออกกลางคันของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 จากกลุ่มตัวอย่าง นักเรียน ครู ผู้บริหาร และบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับสถานศึกษา

ตาราง 2 ค่าความถี่และร้อยละของข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ประเภทข้อมูล		ความถี่	ร้อยละ
เพศ	ชาย	87	29
	หญิง	213	71
	รวม	300	100
อายุ	20 - 29 ปี	121	40.33
	30 - 39 ปี	90	30.00
	40 – 49 ปี	19	6.33
	อายุ 49 ปีขึ้นไป	19	6.33
	รวม	300	100
ระดับการศึกษา	มัธยมศึกษา	51	17
	ปริญญาตรี	162	54
	ปริญญาโท	75	25
	ปริญญาเอก	12	4
	รวม	300	100

Citation:
Areeratanachod, P., & Phutiariyawat , J. (2025). Management Guidelines For Preventing School Dropout Under The Rayong Primary Educational Service Area Office 1. Interdisciplinary Academic and Research Journal, 5 (3), 383-402; DOI: https://doi.org/10.60027/iarj.2025.282856

Interdisciplinary Academic and Research Journal, 5 (3), May-June 2025
Old ISSN 2774-0374: New ISSN 2985-2749
Website: https://so03.tci-thaijo.org/index.php/IARJ/index

	ประเภทข้อมูล	ความถี่	ร้อยละ
ตำแหน่ง	นักเรียน	51	17
	ครู	195	65
	ผู้บริหาร	31	10.33
	บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา	23	7.67
	รวม	300	100
ระยะเวลาในการทำงานในสถานศึกษา	ต่ำกว่า 5 ปี	112	37.33
	5 – 10 ปี	88	29.33
	11 – 15 ปี	33	11
	มากกว่า 15 ปีขึ้นไป	16	5.33
	รวม	249	83

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลข้อมูลตามตารางที่ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 213 คน คิดเป็นร้อยละ 71 ส่วนใหญ่อยู่ในช่วงอายุตั้งแต่ 20-29 ปี จำนวน 121 คน คิดเป็นร้อยละ 40.33 ส่วนใหญ่ระดับการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี จำนวน 162 คน คิดเป็นร้อยละ 54 ส่วนใหญ่อยู่ในตำแหน่งครู จำนวน 195 คน คิดเป็นร้อยละ 65 และกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีระยะเวลาในการทำงานในสถานศึกษาต่ำกว่า 5 ปี จำนวน 112 คน คิดเป็นร้อยละ 37.33

2) ผลการวิเคราะห์การศึกษาสาเหตุการออกกลางคันของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 นำเสนอผลการวิเคราะห์จากค่าเฉลี่ย ($\overline{x}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ดังแสดงในตารางที่ 5

ตาราง 3 สรุปผลการวิเคราะห์สาเหตุการออกกลางคันของนักเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 โดยรวมรายด้าน

ที่	สาเหตุการออกกลางคันของนักเรียน	$\overline{x}$	S.D.	ระดับของสาเหตุ
1	ด้านนักเรียน	2.56	0.20	ปานกลาง
2	ด้านครอบครัว	2.68	0.21	ปานกลาง
3	ด้านสถานศึกษา	2.13	0.12	น้อย
4	ด้านครู	2.23	0.14	น้อย
5	ด้านชุมชนและสิ่งแวดล้อม	2.27	0.16	น้อย
6	ด้านหลักสูตร	2.18	0.09	น้อย
	เฉลี่ย	**2.34**	**0.15**	**น้อย**

จากตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์สาเหตุการออกกลางคันของนักเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 พบว่า โดยรวมมีค่าเฉลี่ยของสาเหตุอยู่ในระดับน้อย ($\overline{x}$ = 2.34, S.D. = 0.15) เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน ได้แก่ 1) ด้านครอบครัว อยู่ในระดับปานกลาง ($\overline{x}$ = 2.68, S.D. = 0.21) 2) ด้านนักเรียน อยู่ในระดับปานกลาง ($\overline{x}$= 2.56, S.D. = 0.20) 3) ด้านชุมชนและสิ่งแวดล้อม อยู่ในระดับน้อย ($\overline{x}$ = 2.27, S.D. = 0.16) 4) ด้านครู อยู่ในระดับน้อย ($\overline{x}$= 2.23, S.D. = 0.14) 5) ด้านหลักสูตร

Citation:
Areeratanachod, P., & Phutiariyawat , J. (2025). Management Guidelines For Preventing School Dropout Under The Rayong Primary Educational Service Area Office 1. Interdisciplinary Academic and Research Journal, 5 (3), 383-402; DOI: https://doi.org/10.60027/iarj.2025.282856

อยู่ในระดับน้อย ($\overline{X}$ = 2.18, S.D. = 0.09) และ 6) ด้านสถานศึกษา อยู่ในระดับน้อย ($\overline{X}$ = 2.13, S.D. = 0.12) และผลการวิเคราะห์ในแต่ละด้าน ทั้ง 6 ด้านพบว่าด้านนักเรียน ภาพรวมอยู่ในระดับ ปานกลาง ($\overline{X}$=2.68, S.D.=0.21) เมื่อจำแนกรายข้อ ได้แก่ 1) นักเรียนมีปัญหาด้านค่าใช้จ่ายในการเรียน อยู่ในระดับปานกลาง ($\overline{X}$=3.00, S.D.=1.28) 2) นักเรียนติดเกมส์อยู่ในระดับ ปานกลาง ($\overline{X}$=2.87, S.D.=1.26) 3) นักเรียนติดเพื่อน อยู่ในระดับปานกลาง ($\overline{X}$=2.78, S.D.=1.34) 4) นักเรียนขาดเรียนมากจนหมดสิทธิ์สอบ อยู่ในระดับ ปานกลาง ($\overline{X}$=2.73, S.D.=1.31) และข้อที่น้อยที่สุด คือ นักเรียนติดการพนัน อยู่ในระดับ น้อย ($\overline{X}$=2.19, S.D.=1.13) ด้านครอบครัว ภาพรวมอยู่ในระดับ ปานกลาง ($\overline{X}$=2.68, S.D.=0.21) เมื่อจำแนกรายข้อ ได้แก่ 1) นักเรียนมีปัญหาครอบครัวหรือครอบครัวแตกแยก อยู่ในระดับ ปานกลาง ($\overline{X}$=2.97, S.D.=1.34) 2) นักเรียนไม่ได้อยู่กับบิดามารดา อยู่ในระดับ ปานกลาง ($\overline{X}$=2.87, S.D.=1.30) 3) ครอบครัวไม่มีความพร้อมในการสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการเรียน อยู่ในระดับ ปานกลาง ($\overline{X}$=2.84, S.D.=1.32) 4) นักเรียนไม่มีผู้ดูแลเอาใจใส่ อยู่ในระดับ ปานกลาง ($\overline{X}$=2.82, S.D.=1.31) และข้อที่น้อยที่สุด คือ นักเรียนขาดความยุติธรรมจากครอบครัว อยู่ในระดับ น้อย ($\overline{X}$=2.30, S.D.=0.99) ด้านสถานศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับ น้อย ($\overline{X}$=2.13, S.D.=0.12) เมื่อจำแนกรายข้อ ได้แก่ 1) สถานศึกษามีกฎ ระเบียบ ข้อบังคับเคร่งครัดที่ปฏิบัติได้ยาก อยู่ในระดับ น้อย ($\overline{X}$=2.36, S.D.=0.97) 2) สถานศึกษามีระบบบริการอินเตอร์เน็ตมีไม่เพียงพอ อยู่ในระดับ น้อย ($\overline{X}$=2.23, S.D.=1.01) 3) สถานศึกษามีห้องน้ำไม่เพียงพอและสกปรก อยู่ในระดับ น้อย ($\overline{X}$=2.20, S.D.=1.04) 4) สถานศึกษามีแหล่งศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม เช่น ตำรา หนังสือ และคอมพิวเตอร์สืบค้นมีไม่เพียงพอ อยู่ในระดับ น้อย ($\overline{X}$=2.18, S.D.=1.12) และข้อที่น้อยที่สุด คือ สถานศึกษามีโรงอาหารสกปรกและสถานศึกษามีห้องเรียนไม่เพียงพอกับจำนวนนักเรียน อยู่ในระดับน้อย ($\overline{X}$=1.98, S.D.=1.04) ด้านครู ภาพรวมอยู่ในระดับน้อย ($\overline{X}$=2.23, S.D.=0.14) เมื่อจำแนกรายข้อ ได้แก่ 1) ครูจัดกิจกรรมเชื่อมสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนมีน้อย อยู่ในระดับ น้อย ($\overline{X}$=2.47, S.D.=1.11) 2) ครูมีการติดตามหรือพูดคุยน้อยไป อยู่ในระดับ น้อย ($\overline{X}$=2.29, S.D.=1.10) 3) ครูมีการให้คำแนะนำหรือคำปรึกษาน้อยไป อยู่ในระดับ น้อย ($\overline{X}$=2.35, S.D.=1.09) 4) ครูคัดกรองและจำแนกกลุ่มนักเรียนสำหรับการดูแลช่วยเหลือไม่ดีพอ อยู่ในระดับ น้อย ($\overline{X}$=2.82, S.D.=1.31) และข้อที่น้อยที่สุด คือ ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนไม่สอดคล้องกับเนื้อหารายวิชา อยู่ในระดับน้อย ($\overline{X}$=2.04, S.D.=0.95) ด้านชุมชนและสิ่งแวดล้อม ภาพรวมอยู่ในระดับ น้อย ($\overline{X}$=2.27, S.D.=0.16) เมื่อจำแนกรายข้อ ได้แก่ 1) ชุมชนมีแหล่งมั่วสุมอยู่ใกล้สถานศึกษาทำให้ง่ายต่อการหนีเรียน อยู่ในระดับ ปานกลาง ($\overline{X}$=2.53, S.D.=1.30) และชุมชนมีแหล่งอบายมุขอยู่ใกล้สถานศึกษาทำให้ง่ายต่อการกระทำผิด อยู่ในระดับ ปานกลาง ($\overline{X}$=2.53, S.D.=1.25) 2) สถานศึกษาอยู่ไกลไม่สะดวกในการเดินทางมาเรียน อยู่ในระดับ น้อย ($\overline{X}$=2.39, S.D.=1.09) 3) ชุมชนมีความสัมพันธ์กับสถานศึกษาอยู่ในระดับต่ำ อยู่ในระดับ น้อย ($\overline{X}$=2.23, S.D.=0.99) 4) สภาพแวดล้อมภายนอก/บริเวณรอบ ๆ สถานศึกษาไม่เหมาะสม อยู่ในระดับ น้อย ($\overline{X}$=2.16, S.D.=1.08) และข้อที่น้อยที่สุด คือ สถานศึกษาห่างไกลชุมชน แหล่งน้ำ และขาด สาธารณูปโภค อยู่ในระดับ น้อย ($\overline{X}$=2.14, S.D.=1.10) และสุดท้ายด้านหลักสูตร ภาพรวมอยู่ในระดับ น้อย ($\overline{X}$=2.18, S.D.=0.15) เมื่อจำแนกรายข้อ ได้แก่ 1) หลักสูตรไม่สอดคล้องกับความต้องการของชุมชนหรือสถานประกอบการ อยู่ในระดับ น้อย ($\overline{X}$=2.28, S.D.=1.03) 2) สถานศึกษามีทรัพยากร เช่น อุปกรณ์การเรียน หนังสือเรียน สื่อการเรียนที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนไม่เพียงพอ อยู่ในระดับ น้อย ($\overline{X}$=2.23, S.D.=0.97) 3) ครูขาดเทคนิคหรือความชำนาญในการใช้หลักสูตร อยู่ในระดับ น้อย ($\overline{X}$=2.11, S.D.=1.05) และด้านที่น้อยที่สุด คือ ครูผู้สอนจัดการเรียนการสอนไม่สอดคล้องกับหลักสูตร อยู่ในระดับ น้อย ($\overline{X}$=2.09, S.D.=1.00)

Citation:
Areeratanachod, P., & Phutiariyawat , J. (2025). Management Guidelines For Preventing School Dropout Under The Rayong Primary Educational Service Area Office 1. Interdisciplinary Academic and Research Journal, 5 (3), 383-402; DOI: https://doi.org/10.60027/iarj.2025.282856

2.2 ผลการศึกษาเสนอแนวทางการบริหารจัดการเพื่อการป้องกันการออกกลางคันของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1

โดยหลังจากการวิเคราะห์สาเหตุการออกกลางคันของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 แล้วนั้นพบว่า สาเหตุที่มากที่สุด 3 อันดับแรก คือ ด้านครอบครัว ด้านชุมชนและสิ่งแวดล้อม และด้านนักเรียน จากนั้นผู้วิจัยได้นำข้อมูลดังกล่าวมาสร้างข้อคำถามเพื่อทำการสัมภาษณ์แนวทางการบริหารจัดการเพื่อป้องกันการออกกลางคันของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 โดยมีผู้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับ แนวทางการบริหารจัดการเพื่อป้องกันการออกกลางคันของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 ประกอบด้วย ผู้ให้ข้อมูล 5 ท่าน โดยสรุปออกมาได้ ดังนี้

1. การให้ความช่วยเหลือและสนับสนุนผู้เรียน

การป้องกันนักเรียนออกกลางคันเป็นเรื่องสำคัญที่ต้องการการช่วยเหลือและสนับสนุนจากหลายภาคส่วน โดยมีหลายวิธีที่สามารถนำมาใช้เพื่อสนับสนุนนักเรียนในการเรียนและป้องกันการออกกลางคัน ดังนี้

1.1 การสนับสนุนทางด้านวิชาการ

1) การให้คำปรึกษาทางการเรียน เพื่อติดตามความก้าวหน้าและปัญหาของนักเรียน

2) การประเมินและติดตามผลการเรียน

1.2 การสนับสนุนด้านจิตใจและสังคม

1) สนับสนุนการให้คำปรึกษาทางด้านจิตใจและปัญหาชีวิต

2) การเสริมสร้างทักษะการจัดการอารมณ์การจัดอบรมหรือกิจกรรม

3) สร้างสภาพแวดล้อมที่เป็นมิตรและสนับสนุนการสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้

1.3 การจัดกิจกรรมพิเศษและการเสริมสร้างทักษะ

การพัฒนาทักษะที่นอกเหนือจากการเรียน การจัดกิจกรรมที่เสริมสร้างทักษะทางสังคม

2. การพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

การพัฒนาระบบติดตามช่วยเหลือนักเรียนเพื่อป้องกันการออกกลางคันในการดูแลและสนับสนุนการเรียนรู้ของนักเรียนอย่างยั่งยืน รวมถึงสามารถดำเนินการช่วยเหลือได้อย่างทันท่วงที ดังนี้

2.1 การเก็บรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล

1) ข้อมูลการเข้าเรียนและการขาดเรียน อย่างสม่ำเสมอ เพื่อประเมินความเสี่ยงที่นักเรียนอาจจะออกกลางคัน

2) ข้อมูลผลการเรียน ติดตามผลการเรียน และการประเมินผลงานอื่น ๆ เพื่อตรวจสอบว่านักเรียนมีปัญหาในการเรียนในวิชาใดบ้าง

3) ข้อมูลปัญหาพฤติกรรม รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมในชั้นเรียน

4) ข้อมูลด้านสุขภาพและสภาพจิตใจ เพื่อป้องกันการออกกลางคันที่อาจเกี่ยวข้องกับปัญหาด้านสุขภาพ

2.2 การจัดตั้งทีมติดตามช่วยเหลือ

1) การสร้างทีมช่วยเหลือจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ประกอบด้วยครู ที่ปรึกษา นักจิตวิทยา และผู้เชี่ยวชาญด้านสุขภาพ เพื่อร่วมกันวิเคราะห์ข้อมูลและหาแนวทางการช่วยเหลือที่เหมาะสม

2) การมอบหมายบทบาทให้กับครูที่ปรึกษา ในการติดตามนักเรียนแต่ละคนอย่างใกล้ชิด เพื่อประเมินปัญหาและเสนอแนวทางแก้ไข

Citation:
Areeratanachod, P., & Phutiariyawat , J. (2025). Management Guidelines For Preventing School Dropout Under The Rayong Primary Educational Service Area Office 1. Interdisciplinary Academic and Research Journal, 5 (3), 383-402; DOI: https://doi.org/10.60027/iarj.2025.282856

2.3 การให้คำปรึกษา

เมื่อนักเรียนมีปัญหา ควรมีระบบการให้คำปรึกษาเชิงลึก เพื่อให้คำแนะนำและช่วยหาทางออก

2.4 การสร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่เป็นมิตรและเอื้อต่อการเรียน

การสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างครูและนักเรียน เพื่อให้นักเรียนรู้สึกว่ามีผู้สนับสนุนและมีที่พึ่งในโรงเรียน

3.การดำเนินงานตามนโยบายของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

3.1 นโยบายส่งเสริมการศึกษาอย่างเท่าเทียม

หน่วยงานการศึกษาควรกำหนดนโยบายที่ส่งเสริมโอกาสในการเข้าถึงการศึกษาอย่างเท่าเทียมสำหรับทุกกลุ่มนักเรียน

3.2 นโยบายสนับสนุนการเรียนฟรี

การสนับสนุนให้มีการเรียนฟรีในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา เพื่อลดภาระค่าใช้จ่ายของครอบครัว

3.3 นโยบายส่งเสริมสุขภาพและโภชนาการในโรงเรียน

หน่วยงานภาครัฐควรมีนโยบายที่ส่งเสริมให้โรงเรียนจัดหาอาหารกลางวันที่มีคุณภาพ การตรวจสุขภาพประจำปี

4. การส่งเสริมและสนับสนุนให้เกิดความร่วมมือระหว่างโรงเรียน ครอบครัว และชุมชน

4.1 การสร้างความร่วมมือระหว่างโรงเรียนและครอบครัว

โรงเรียนควรมีช่องทางสื่อสารที่มีประสิทธิภาพกับผู้ปกครอง เพื่อให้มีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหา

4.2 การจัดกิจกรรมเสริมสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน

โรงเรียนสามารถจัดกิจกรรมที่เชื่อมโยงกับชุมชน

5. การดำเนินการติดตามและประเมินผล

5.1 การตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินงาน

หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีการประเมินผลการดำเนินงานตามนโยบายป้องกันการออกกลางคันอย่างสม่ำเสมอ โดยตรวจสอบว่ามาตรการต่าง ๆ และปรับปรุงตามความเหมาะสม

5.2 การพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศการศึกษา

ควรมีการจัดทำระบบข้อมูลที่สามารถติดตามพฤติกรรมของนักเรียน เพื่อประเมิน และดำเนินการแก้ไขได้อย่างทันท่วงที

6. การจัดการด้านทุนการศึกษาและความช่วยเหลือทางเศรษฐกิจ

6.1 การให้ทุนการศึกษาและความช่วยเหลือด้านเศรษฐกิจ

6.2 การสนับสนุนด้านการเดินทางและอุปกรณ์การเรียน

7. การจัดการปัญหาพิเศษสำหรับกลุ่มเสี่ยง

การดูแลนักเรียนกลุ่มเปราะบาง จากนักเรียนที่มาจากครอบครัวที่ประสบปัญหาทางเศรษฐกิจหรือสังคม หรือผู้ที่มีปัญหาสุขภาพจิต ควรได้รับการดูแลพิเศษ

อภิปรายผล

แนวทางการบริหารจัดการเพื่อป้องกันการออกของนักเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

Citation: Areeratanachod, P., & Phutiariyawat , J. (2025). Management Guidelines For Preventing School Dropout Under The Rayong Primary Educational Service Area Office 1. Interdisciplinary Academic and Research Journal, 5 (3), 383-402; DOI: https://doi.org/10.60027/iarj.2025.282856

1. ผลจากการศึกษาสาเหตุการออกกลางการออกของนักเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 สรุปได้ว่า สาเหตุการออกกลางคันของนักเรียนมี 6 ด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านครอบครัว รองลงมาคือด้านนักเรียน ด้านชุมชนและสิ่งแวดล้อม ด้านครูที่ปรึกษา / ครูผู้สอน ด้านการเรียนการสอน / หลักสูตร และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ด้านสถานศึกษา สอดคล้องกับผลการวิจัยของสุดารัตน์ พิมลรัตนกานต์ (2558: 68) พบว่า สาเหตุการลาออกกลางคันของนักศึกษา วิทยาลัยเทคโนโลยีวิบูลย์บริหารธุรกิจรามอินทรามีสาเหตุการลาออกกลางคันที่เป็นสาเหตุหลัก คือ สาเหตุด้านเศรษฐกิจของครอบครัวของนักศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด และสาเหตุด้านครอบครัวของนักเรียนนักศึกษา อยู่ในระดับมาก สาเหตุเพราะผู้ปกครองไม่ได้เลี้ยงดูปล่อยให้นักศึกษาอยู่กับญาติ รายได้ไม่พอใช้จ่ายในครอบครัว เป็นต้นซึ่งมีสอดคล้องกับของ วรินทร รัชโพธิ์ (2560, น.335-345) พบว่า ด้านครอบครัว ฐานะครอบครัวยากจนไม่มีเงินส่งเสียให้เรียนต่อ และยังมีความสอดคล้องกับของ พุทธชาติ สร้อยสน และคณะ (2560: 169-174) ผลการวิจัยพบว่า ด้านที่ 2 สภาพครอบครัว คือการที่พ่อแม่ผู้ปกครองไม่มีรายได้ที่แน่นอนในการสนับสนุนการศึกษา และพ่อแม่ไม่มีเวลาดูแลเอาใจใส่ ลำดับปานกลาง คือ ครอบครัวขาดความอบอุ่นเนื่องจากการที่พ่อแม่แยกทางกันอยู่และครอบครัวทะเลาะ ทำร้ายร่างกาย การใช้ความรุนแรงในครอบครัว

ด้านนักเรียน เป็นสาเหตุการออกกลางคันของนักเรียน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักเรียนมีปัญหาด้านค่าใช้จ่ายในการเรียน นักเรียนติดเกมส์ ติดเพื่อน มีปัญหาด้านความรัก ปัญหาเรื่องชู้สาว มีปัญหาในการจัดแบ่งเวลาเรียน ถูกเพื่อนล้อเลียนปมด้อย ทะเลาะวิวาทกับเพื่อน เข้ากลุ่มกับเพื่อนไม่ได้ ทำให้ไม่มาโรงเรียนจนขาดเรียนมาก ส่งผลให้หมดสิทธิ์ในการสอบ สอดคล้องกับผลการวิจัยของพัฒนโชค ชูไทย (2563) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการลาออกจากโรงเรียนของนักเรียนในประเทศไทย พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลในเชิงบวกต่อความน่าจะเป็นของการลาออกจากโรงเรียนอย่างนัยสำคัญทางสถิติ ได้แก่ นักเรียนเพศชาย อายุของนักเรียน จำนวนชั่วโมงภายในบ้านซึ่งไม่ได้รับค่าตอบแทนและนักเรียนทำงานควบคู่กับการเรียนในโรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ พุทธชาติ สร้อยสน และคณะ (2560: 169-174) ผลการวิจัย พบว่า สภาพปัญหาของการออกกลางคันของนักเรียน นักศึกษา ด้านที่ 1 ด้านพฤติกรรมส่วนตัวของนักเรียนนักศึกษา ซึ่งเป็นสาเหตุที่สำคัญมากที่สุดในการออกกลางคัน คือ มีเพศสัมพันธ์ก่อนวัย ปัญหาการตั้งครรภ์การติดสารเสพติด ติดเกมส์ การทำงานกลางคืนทำให้พักผ่อนไม่เพียงพอ ไม่ชอบสาขาวิชาที่เรียนแต่เข้าเรียนตามเพื่อน/ติดเพื่อน ทำให้ส่งผลต่อคะแนน หรือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ไม่สอดคล้องต่อความต้องการและปัญหาส่วนตัว สุขภาพไม่อำนวยต่อการมาเรียน ทำให้เกิดการขาดเรียนเป็นประจำต่อคะแนนการเข้าเรียนในรายวิชานั้น ๆ

ด้านชุมชนและสิ่งแวดล้อม เป็นสาเหตุการออกกลางคันของนักเรียน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะชุมชนมีแหล่งอบายมุขอยู่ใกล้สถานศึกษาทำให้ง่ายต่อการกระทำผิด มีแหล่งมั่วสุมอยู่ใกล้สถานศึกษาทำให้ง่ายต่อการหนีเรียน ชุมชนมีความสัมพันธ์กับสถานศึกษาอยู่ในระดับต่ำ สภาพแวดล้อมภายนอก/บริเวณรอบ ๆ สถานศึกษาไม่เหมาะสมหรือสถานศึกษาห่างไกลชุมชน แหล่งน้ำ และขาด สาธารณูปโภค สอดคล้องกับผลการวิจัยของสมภาร มีอุเทน และคณะ (2560: 238) ผลการวิจัยพบว่า ระดับสาเหตุการออกกลางคันของนักเรียนนักศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านสถานศึกษาและสภาพแวดล้อม ซึ่งสาเหตุการออกกลางคัน ได้แก่ นักศึกษาติดเกมส์ ติดการเล่นอินเตอร์เน็ต เป็นต้น และมีความสอดคล้องกับของ พุทธชาติ สร้อยสน และคณะ (2560: 169-174) ผลการวิจัย พบว่า ด้านที่ 4 สภาพแวดล้อมภายนอกสถานศึกษา การมีแหล่งมั่วสุม ร้านค้าที่ขายแอลกอฮอล์ และร้านเกมส์โต๊ะสนุ๊ก แหล่งการพนันอยู่ใกล้สถานศึกษา การเดินทางไม่สะดวกในการเข้าเรียน เนื่องจากหอพักอยู่ไกลจาก สถานศึกษา การเดินทางไปเรียนไม่สะดวก และค่าเช่าหอพักในราคาแพง

Citation:
Areeratanachod, P., & Phutiariyawat , J. (2025). Management Guidelines For Preventing School Dropout Under The Rayong Primary Educational Service Area Office 1. Interdisciplinary Academic and Research Journal, 5 (3), 383-402; DOI: https://doi.org/10.60027/iarj.2025.282856

ด้านครูที่ปรึกษา/ ครูผู้สอน เป็นสาเหตุการออกกลางคันของนักเรียน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการจัดกิจกรรมเชื่อมสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนมีน้อย ครูรู้จักและดูแลนักเรียนเป็นรายบุคคลมีจำนวนน้อยไป ครูคัดกรองและจำแนกกลุ่มนักเรียนสำหรับการดูแลช่วยเหลือไม่ดีพอ ทำให้ขาดการให้คำแนะนำหรือคำปรึกษาหรือให้คำแนะนำหรือคำปรึกษาน้อย มีการออกเยี่ยมบ้านหรือการดูแลช่วยเหลือให้กับนักเรียนน้อยไป จัดกิจกรรมการเรียนการสอนไม่สอดคล้องกับเนื้อหารายวิชา เนื้อหาการสอนไม่ทันสมัย มีความยากเกินไป ไม่อธิบายงานที่มอบหมายหรือแบบฝึกหัด มอบหมายแบบฝึกหัดไม่เหมาะสมกับระดับการเรียน ครูรับฟังความคิดเห็นของนักเรียนน้อยไป สอดคล้องกับผลการวิจัยของ สมภาร มีอุเทน และคณะ (2560: 238) ผลการวิจัยพบว่า ระดับสาเหตุการออกกลางคันของนักเรียนนักศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ได้แก่ ด้านครูที่ปรึกษา สาเหตุใหญ่เกิดจากการวางตัวของครูที่ปรึกษาไม่เหมาะสม ไม่เป็นกันเอง ติดต่อยาก เป็นต้น

ด้านการเรียนการสอน / หลักสูตร เป็นสาเหตุการออกกลางคันของนักเรียน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะหลักสูตรไม่สอดคล้องกับความต้องการของชุมชนหรือสถานประกอบการ สถานศึกษามีทรัพยากร เช่น อุปกรณ์การเรียน หนังสือเรียน สื่อการเรียนที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนไม่เพียงพอ ครูขาดเทคนิคหรือความชำนาญในการใช้หลักสูตร และจัดการเรียนการสอนไม่สอดคล้องกับหลักสูตร สอดคล้องกับผลการวิจัยของ บุญโชติ ชำนาญ และอุไรรัก ดรุณวรรณ (2554, น.3-4) ผลการวิจัยพบว่า สาเหตุการออกกลางคันของนักเรียนนักศึกษา ด้านหลักสูตรและการเรียนการสอนความคิดเห็นโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด อยู่ในระดับปานกลาง คือ อุปกรณ์การเรียนการสอนไม่ทันสมัยเพียงพอ จากการศึกษาสาเหตุการออกกลางคันของด้านนี้ จะเห็นได้ว่าด้านหลักสูตรไม่ใช่เป็นประเด็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้นักเรียนนักศึกษาออกกลางคัน แต่ประเด็นส่วนใหญ่จะเป็นสาเหตุมาจากการจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอนมากกว่า

ด้านสถานศึกษา เป็นสาเหตุการออกกลางคันของนักเรียน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสถานศึกษามีกฎ ระเบียบข้อบังคับเคร่งครัดที่ปฏิบัติได้ยาก มีระบบบริการอินเตอร์เน็ตมีไม่เพียงพอ มีห้องน้ำไม่เพียงพอและสกปรก มีเครื่องมือและอุปกรณ์ในการเรียนการสอนที่ชำรุด และมีจำนวนไม่เพียงพอกับความต้องการของผู้เรียน มีสภาพอาคาร และห้องเรียนชำรุดทรุดโทรม มีห้องเรียนไม่เพียงพอกับจำนวนนักเรียน มีโรงอาหารสกปรก ทำให้บรรยากาศ สภาพแวดล้อมไม่เอื้อต่อการเรียนรู้ สอดคล้องกับผลการวิจัยของบุญโชติ ชำนาญ และอุไรรัก ดรุณวรรณ (2554: 3-4) ผลการวิจัยพบว่า สาเหตุการออกกลางคันของนักเรียนนักศึกษา ด้านสถานศึกษา มีความคิดเห็น โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด อยู่ในระดับมาก คือ ความเข้มงวดเรื่อง กฎระเบียบของสถานศึกษา เป็นต้น

2. ผลจากการศึกษาแนวทางการบริหารจัดการเพื่อป้องกันการออกกลางคันของนักเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยองเขต 1 จากสาเหตุที่ทำให้เกิดการออกกลางคันของนักเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยองเขต 1 ที่มากที่สุด 3 อันดับแรก คือ ด้านครอบครัว ด้านชุมชนและสิ่งแวดล้อม และด้านนักเรียน ผู้วิจัยสรุปแนวทางการบริหารจัดการเพื่อป้องกันการออกกลางคันของนักเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยองเขต 1 ดังนี้ 1. การให้ความช่วยเหลือและสนับสนุนผู้เรียน 2. การพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน 3. การดำเนินงานตามนโยบายของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง 4. การส่งเสริมและสนับสนุนให้เกิดความร่วมมือระหว่างโรงเรียน ครอบครัว และชุมชน 5. การดำเนินการติดตามและประเมินผล 6. การจัดการด้านทุนการศึกษาและความช่วยเหลือทางเศรษฐกิจ และ 7. การจัดการปัญหาพิเศษสำหรับกลุ่มเสี่ยง ซึ่งสอดคล้องกับภารกิจโครงการลดปัญหาการออกกลางคันของผู้เรียนอาชีวศึกษาประจำปีงบประมาณพ.ศ. 2558 ของสำนักงานคณะกรรมการอาชีวศึกษาที่มีการจัดกระบวน

Citation:
Areeratanachod, P., & Phutiariyawat , J. (2025). Management Guidelines For Preventing School Dropout Under The Rayong Primary Educational Service Area Office 1. Interdisciplinary Academic and Research Journal, 5 (3), 383-402; DOI: https://doi.org/10.60027/iarj.2025.282856

การฝึกอบรมครูที่ปรึกษาเกี่ยวกับจิตวิทยาวัยรุ่น วิธีการให้คำปรึกษาการช่วยเหลือ และการแก้ไขปัญหาการเสริมแรงให้กำลังใจตลอดจนการสร้างภูมิต้านทานสร้างความเข้มแข็งทางจิตใจให้แก่ผู้เรียนโดยมีกระบวนการฝึกอบรมครูที่ปรึกษาจากวิทยากรผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ความสามารถในด้านจิตวิทยาวัยรุ่นการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชนท้องถิ่นในการลดปัญหาการออกกลางคันของผู้เรียนเป็นกิจกรรม การสร้างเครือข่ายผู้ปกครองและชุมชนท้องถิ่นเพื่อให้มีส่วนร่วมในการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนและการจัดกิจกรรมระหว่างสถานศึกษาผู้ปกครองและชุมชนท้องถิ่น เช่น การสร้างเครือข่ายตัวแทนจากชุมชนและท้องถิ่น ผู้ใหญ่บ้าน ตำรวจ ผู้ประกอบการ เครือข่ายผู้ปกครอง และเครือข่ายผู้เรียนในการดำเนินกิจกรรมดูแลช่วยเหลือผู้เรียน และสอดคล้องกับ สุริยา ยะโส (2561) ที่วิจัยเรื่อง การพัฒนาแนวทางการลดอัตราการออกกลางคันของนักเรียนวิทยาลัยอาชีวศึกษามหาสารคามสถาบันการอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 3 สรุปได้ว่า ในภาพรวมมีความเหมาะสมและความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุดนั้น อาจเป็นเพราะว่ายุทธศาสตร์ที่กำหนดขึ้นนั้นผ่านการศึกษาสภาพปัญหาและการแสดงความคิดเห็นจากผู้ทรงคุณวุฒิที่เป็นผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการแก้ปัญหาการออกกลางคันของนักเรียน เช่น ผู้บริหาร ครูผู้สอน ครูที่ปรึกษา หัวหน้าภาควิชา ที่ล้วนแต่มีข้อมูลสำคัญที่เกี่ยวกับปัญหาการออกกลางคันตลอดจนมีการศึกษาสภาพแวดล้อมทั้งภายในภายนอกสถานศึกษาก่อนที่จะกำหนดแนวทางจึงส่งผลให้การประเมินแนวทางในการวิจัยในครั้งนี้มีความเหมาะสมและเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. การวิจัยในครั้งนี้มีข้อค้นคว้าเกี่ยวกับสาเหตุการออกกลางคันของนักเรียน 6 ด้าน คือ ด้านนักเรียน ด้านครอบครัว ด้านสถานศึกษา ด้านครู ด้านชุมชนและสิ่งแวดล้อม และด้านหลักสูตร โดยสถานศึกษาหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถนำไปใช้เป็นสารสนเทศเพื่อประกอบการวางแผนหรือการดำเนินการตามแนวทางการบริหารจัดการเพื่อป้องกันการออกกลางคันของนักเรียนได้

2. สถานศึกษาหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถนำนโยบายไปปรับใช้ให้เข้ากับบริบทของสถานศึกษาของตนเองได้เพื่อเป็นแนวทางการบริหารจัดการเพื่อป้องกันการออกกลางคันของนักเรียน

3. ควรนำผลการวิจัยแนวทางการบริหารจัดการเพื่อป้องกันการออกกลางคันของนักเรียนกลุ่มเสี่ยงมาใช้เป็นกำหนดนโยบาย สร้างความตระหนักในการบริหารแบบมีส่วนร่วมให้ทุกภาค รวมทั้งสร้างแนวทางการบริหารจัดการตามแผนยุทธ์ศาสตร์การบริการจัดการ ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยองเขต 1 เพื่อร่วมมือกันพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างจริงจัง และประสานงานร่วมกับผู้ปกครองในการแก้ไขปัญหานักเรียนกลุ่มเสี่ยง อย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษารูปแบบหรือแนวทางที่ลดการออกกลางคันของนักเรียน

2. ควรมีการศึกษาอิทธิพลหรือผลกระทบที่เกิดขึ้นจากสาเหตุการออกกลางคันของนักเรียน

3. ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเรื่องนี้โดยการลงพื้นที่เก็บข้อมูลเชิงลึก สำหรับการศึกษาปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อการลาออกจากโรงเรียนของนักเรียนในพื้นที่ที่มีลักษณะเฉพาะเจาะจง เช่น พื้นที่หรือบริบทที่อาศัยค่านิยมที่มีความแตกต่างจากพื้นที่อื่นๆ จะทำให้งานวิจัยเกี่ยวกับเรื่องนี้มีความน่าสนใจมากขึ้น

Citation:
Areeratanachod, P., & Phutiariyawat , J. (2025). Management Guidelines For Preventing School Dropout Under The Rayong Primary Educational Service Area Office 1. Interdisciplinary Academic and Research Journal, 5 (3), 383-402; DOI: https://doi.org/10.60027/iarj.2025.282856

เอกสารอ้างอิง

นิธิศ ธรรมแสงอดิภา และอเนกพล เกื้อมา. (2561). การออกกลางคันและการย้ายถิ่นเข้าสู่ความเป็นแรงงาน: กรณีศึกษาจากชุมชนแห่งผู้รับเหมาตกแต่งภายในจังหวัดสุรินทร์. *วารสารวิจัยสังคม.* 41 (1), 189-216.

บุญโชติ ชำนาญ และอุไรรัก ดรุณวรรณ. (2554). *การศึกษาปัญหาและสาเหตุการออกกลางคันของนักเรียนนักศึกษาวิทยาลัยกดนิคนครศรีธรรมราช.* บริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยทักษิณ.

ประทีป เนตรพุกกณะ. (2562). *การพัฒนาการดำเนินงานการแก้ปัญหาการออกกลางคันของนักเรียนโรงเรียนเกาะพะงันศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11.* วิทยานิพนธ์การบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี : จังหวัดสุราษฎร์ธานี.

ประทีป เนตรพุกกณะ. (2562). การพัฒนาการดำเนินงานการแก้ปัญหาการออกกลางคันของนักเรียน โรงเรียนเกาะพะงันศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11. ปริญญานิพนธ์, มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.

พระมหาดนัย อุปวฑฺฒโน (ศรีจันทร์). (2557). รูปแบบการบริหารจัดการองค์กรสันติสุข : ศึกษากรณี วัดปัญญานันทาราม อำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี. *วารสารสันติศึกษาปริทรรศน์ มจร,* 3(1), 24-27.

พัฒนโชค ชูไชย. (2563). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการลาออกจากโรงเรียนของนักเรียนในประเทศไทย. ปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

พุทธชาติ สร้อยสน และคณะ. (มกราคม-กุมภาพันธ์ 2560). การศึกษาสภาพปัญหา และแนวทางการลดปัญหาการออกกลางคันของนักเรียนในระดับ ประกาศนียบัตรวิชาชีพในสถานศึกษาวิทยาลัยเทคโนโลยีและอุตสาหกรรมการต่อเรือหนองคาย. *วารสารการประชุมทางวิชาการของ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ครั้งที่ 55. สาขาศึกษาศาสตร์ สาขาเศรษฐศาสตร์และ บริหารธุรกิจ สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์.* 31 มกราคม-3 กุมภาพันธ์ 2560 หน้า 169-174.

วรินทร รัชโพธิ์. (2560). ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาวิทยาลัยการเมืองการปกครองมหาวิทยาลัยมหาสารคาม. *วารสารการเมืองการปกครอง,* 7(1), 429-448.

ศิริกัญญา ตันสกุล, เศรษฐพุฒิสุทธิวาทนฤพุฒิ, เจนจิรา โสดาสิทธิ์, ชุติมา เสนะวัต และณัฐเมธีสัยเวธ. (2557). 8 ข้อเท็จจริงความเหลื่อมล้ำ ในไทย มูลนิธิสถาบันอนาคตไทยศึกษา. กรุงเทพฯ: สถาบันอนาคต ไทยศึกษา. https://thaipublica.org/wp-content/uploads/2014 /04/8-ข้อเท็จจริงความเหลื่อมล้ำในไทยfull_report.pdf.

สมภาร มีอุเทน และคณะ. (2560). การศึกษาสาเหตุและแนวทางการบริหารจัดการการออกกลางคันของนักเรียนนักศึกษา วิทยาลัยการอาชีพหนองกุงศรี จังหวัดกาฬสินธุ์. *วารสารการวัดผลการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม*, 23(1), 238-246.

สำนักงานสถิติแห่งชาติ. (2560). การศึกษาแนวโน้มความต้องการแรงงานของตลาดแรงงานในประเทศไทยช่วงปี 2560 – 2564. Retrieved April 12, 2022 from: http://www.nso.go.th/sites/2014/DocLib13/ด้านสังคม/สาขาแรงงาน/แนวโน้มความต้องการแรงงาน/แนวโน้มความต้องการแรงงาน

สาวิตรี สอาดเทียน. (2562). สาเหตุการออกกลางคันของนักศึกษาสาขาวิชาสังคมวิทยา (การพัฒนาชุมชน) คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์. *วารสาร มจร การพัฒนาสังคม,* 4(1). 260-271

Citation:
Areeratanachod, P., & Phutiariyawat , J. (2025). Management Guidelines For Preventing School Dropout Under The Rayong Primary Educational Service Area Office 1. Interdisciplinary Academic and Research Journal, 5 (3), 383-402; DOI: https://doi.org/10.60027/iarj.2025.282856

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1. (2556). *ข้อมูลพื้นฐานสถานศึกษา สังกัด สพป. ระยอง เขต 1*. Retrieved from: https://www.rayong1.go.th/rayong1/index.php/bigdata

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1. (2566). *แผนปฏิบัติการ.* สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2547). ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน. *วารสารวิชาการ,* 7(2), 1-2.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2566). *การวิจัยออกแบบแนวทางการดำเนินงานป้องกันเฝ้าระวัง ติดตามและช่วยเหลือเด็กตกหล่นและออกกลางคันตามโครงการพาน้องกลับมาเรียน.* สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). *แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๗๙.* พริกหวานกราฟฟิค.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2565). *การจัดทำตัวชี้วัดทางการศึกษาระดับจังหวัดของประเทศไทย ปีงบประมาณ 2565.* กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค.

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดระยอง (2566). *รายงานดัชนีทางการศึกษาจังหวัดระยอง ด้านการเข้าถึงโอกาสทางการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน.* สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดระยอง.

สุดารัตน์ พิมลรัตนกานต์. (2558). “สาเหตุการลาออกกลางคันของนักศึกษาหลักสูตร ประกาศนียบัตรวิชาชีพและหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง กรณีศึกษา: วิทยาลัยเทคโนโลยีวิบูลย์บริหารธุรกิจ รามอินทรา เขตบางเขน กรุงเทพมหานคร. *วารสารวิทยาลัยโลจิสติกส์และซัพพลายเชน,* 1(1), 67-79.

สุริยา ยะโส. (2561). *การพัฒนาแนวทางการลดอัตราการออกกลางคันของนักเรียนวิทยาลัยอาชีวศึกษามหาสารคาม สถาบันอาชีวศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 3.* วิทยานิพนธ์ระดับมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.

Best, J.W., & Kahn, J.V. (1998). Research in Education. 8th Edition, Butler University, Emeritus, University of Illinois, Chicago.

Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). Determining sample size for research activities. *Educational and Psychological Measurement, 30*(3), 607–610.

Citation: Areeratanachod, P., & Phutiariyawat , J. (2025). Management Guidelines For Preventing School Dropout Under The Rayong Primary Educational Service Area Office 1. Interdisciplinary Academic and Research Journal, 5 (3), 383-402; DOI: https://doi.org/10.60027/iarj.2025.282856